

Zas Latweeschu lauschu draugs.

1833. 22. Dezbr.

51ma lappa.

Zaunas sinnas.

No Wentes, Kursemmê. 21mas Nowembera-deenas waffarâ weens Lihbekeru fuggis, tik ar smilſchu ſohgeem no Rehweles pa juhru us mahjahm eedams, 6 juhdes no Wentes us Leepajas puſſi un 2 werſtes no mallas pee Ser-nahtenes muifchas, leelas miglas deht usgahje ſeklâ. Ruggineeks, tee 4 fugga puifchi un tee 3 zitti zilweki, kas wirſu bija, wiſſi gan laimigi tikke isglahtri. Bet ohtras deenas rihtâ fuggineeks ar 3 ſawu puifchu un ar 3 ſemneekem eekahpe laiwâ un brauze us juhru, gribbedams tik flacht pee ſawu fuggi un luhfoht, woi fugga papihrus un zittas leetas ne wehl warroht isdabbuht. Bet ne zil taht no mallas breeſmigi wilai, plohfidamees, laiwu apgahſe un wiſſi 7 zilweki noſliſke.

No Pehterburges. (9. Nowbr.) Us Keiſera pawehleſchanu tam Kreewu ſemneekam, kam wahrds Matwei Naſuſin un kas itt ſkunſtigi proht ſataiſiht rihtawas un zittas tahdas maſchiſnes, kas lohti derrigas irr, warxu un ſudrabu jo lehtaki no kalneem isdabbuht, tam leela ſudraba gohda-ſihme irr dahwinahſta, lai to neſſa pee kruhts.

No Norwehgeru ſemmes. No Oktober-mehneſcha tur atkal ta breeſmiga Kohlera-ſehrga plohfahs.

Zil lohti nahwiga ta tſchuhſka ar aſtes pulkſteni.

Weens muifchaskungs eekſch Amerikas gahje waffarâ ar ſaweem melneem kalpeem ſeenu plaut. Sinnadams, ka us tahm plawahm tur ne retti tſchuhſkas rohnahs, wiaſch apdohmigi ſawus ſahbakus bij apwiljis. Ptaunoht kahja winnam peedauſjahs pee pellekas tſchuhſkas, kas ſahlês eelihdijuſi, un ko laudis tur par "tſchuh-

flu ar astes pulksteni“ jeb arri par “flabbinnu-tschuhffku“ nosauz, tapeh3, ka ta ar sawu asti tapatt skandina, ka keshu pulkstens, kad tam ta peddere jeb spendele pahrruhkusi. Schi tschuhffka irv tohti nahwiga, un tas schehligs Deews tahdu skannu tai dewis laikam tai padohma, ka lai tee zilweli, to dsirdoht, istenu laiku sinnatu fargatees un aisbehgt. — Kad nu tas muischaskungs tschuhffkai usmihdija, tad tuhliht sirdiga uslehze un tam sabbakos eezehrte, un wehl ohtra lahga gribbeja daleht pee kahjahm, bet weens no teem melneem kalpeem ar sawu iskaptu to pahrzirte gabbalos. — Tam fungam ne kas ne kaiteja un winsch strahdaja lihds pascham wakkaram. Wakkaros mahjas pahrnahjis winsch nowille sabbakus un eekahpe gulta, bet tik lihds ka winsch bij apgullejees, tad wehders winnam breefmigi sahze sahpeht, it azzim redsoht winsch ustuhke, un pirms wehl tee laudis tam warreja palihga nahkt, winsch nomirre. — Kaut nu gan tik ahtri bij nomirris, tak neweens par to ne behdaja un to wainu ne ismekleja, bet winsch tikke apglabbahs un wifs bij pagallam. — Kahdas deenas peh3 tehwa behrehm tas dehls apwille tehwa sabbakus, isgahje pee sawa darba, pahrnahze wakkara mahjas, apgullejabs, wehders tam sahze breefmigi sahpeht, un winsch nomirre faulei lezsoht. Gan tee laudis stelleja peh3 dakteri, bet tas neneeka ne pratte isgudroht, un winsch teem laudim fazzija, ka tehws tik labbi ka dehls essoht bijuschu apburti un tadeht nomirruschi. — Peh3 kahdahm neddelahm muischaskunga seewa pahrdewe wiffas winna leetas, un muischu isdewe us renteem, tapeh3, ka tee zitti behrni tai wehl masi un neweens ne bija, kas to muischu spehje walidht. Weens no nahburgeem nopirke sewim tohs sabbakus, jo tee wehl gluschi jauni bija, aisgahje ar teem us mahjahm, un kad winsch tohs nowille, luhk, tad winnam tapatt ka teem pirmeem wehders tohti sahze sahpeht. Par laimi tur weens gudrs dakteris flahk bija, kas par to pirmu nelaimi jaw dsirdejis, un dohmajis, woi ta waina ne buhshoht zehlfeses no schahs tschuhffkas zirtena; schis tad tuhliht tikke aizinahs par palihgu, eedewe tam wihram leelu pulku eljes dsert, un isglahbe winnu no nahwes.

Bet nu winsch arri tohs sabbakus nehme, un wiffadi stipri ismekleja, kas tak tur eekschâ essoht. Winsch tad atradde, ka tahs tschuhffkas sohbi bij noluhfuschees un ar paschu seekalu fulliti eeksch tahs ahdas bij eespeeduschees. Tad nu winsch sapratte, ka tas muischaskungs tik labbi, ka ir winna dehls un tas nahburgs pee scheem sohbeem, sabbakus nowelkoht, bij peeduhruschees, un ka tahs

nahwigas feekalas tubliht tanni masâ wahtinâ bija eegahjuschas un tohs zilwekus til breefnigi nonahwejuschas, wissuwairak tapeh3, ka neweens to ne bij dohmajis, ka tahs tschuhffkas sohbi turpatt sahbakôs eespeeduschees un palikkuschi.

Luhk, tà tad nu trim zilwekeem bij jamirst zaur weenu tschuhffkas zirteni, un Deews sinn, zil wehl paschâ salkumâ buhtu aisgahjuschi, ja gudrs dakteris ne buhtu to ihstenu nahwes wainu usgahjis un sinnamu darrijis.

Gan ir pee mums Widsemme un Kursemme tschuhffkas irr atrohnamas, bet ne til beeschi, kâ tanni karstâs semmês, un arri ne til kohiti kaitigas. Lai tadeht Deewam pateizam, ka mehs tahdâ semme ne dsihwojam, für zilwekam pee katra fohita jabihstahs, un pee katra darba ar behdigahm dohmahm jaeet, woi tur ne atraddihs jaw samu gallu. Jo ko tas palihds, ka tannis semmês flaishtakas pulkes, brangaki augti, baggata maife, kad zilwekam weenadâs bailibâs jadsihwo!

Rln.

Zohma no Kempenes pirmas grahmatinas

etra n o d a k t a.

Ur pasemmigu prahtu atsihsti few paschu.

1. Jkcatram zilwekam jau peh3 sawas dabbas gribbahs dauds sinnah3; bet sinnafehana bes Deewa-bihjafchanas, ko palihds?

Pateesi, labbaks irr pasemmigs semneeks, kas Deewam kalpo, ne kâ lepns gudriveeks, kas, few paschu ne nemdams wehrâ, debbes jellus apdohma.

Kas fewi paschu labbi atsihst, tas fewi turr par neeku, neds preezajahs, kad laudis winnu uesteiz.

Ja es wissas leetas sinnatu, kas pasaulê irr, un man mihslestibas ne buhtu (1. Kor. 13, 2.); ko tas man palihdsetu Deewa preefschâ, kas man peh3 manneem darbeem teefahs?

2. Uststahjees no pahreeku leelas fahribas us sinnafehane: jo tur irr leelas fajaukfehane un wilfehane.

Zee, kas dauds sinn, labpraht gribb, lai zitti to nomanna un winnus par gudreem sauz.

Dauds tahdu leetu irr, ko sinnaht, dwehfelei woi mas, woi ne ko ne lihds. Un kohiti leels gekkis tas irr, kas wairak peh3 zittahm leetahm dsennahs, ne kâ peh3 tahm, kas dwehfeles laimei derrigas.

Dauds wahrdu ne pee-ehdina dwehfeli, bet gohdiga dsihwofehana atspirdsina prahtu un schlihta sinnama firds dohd leelu pataufehane us Deewu.

3. Jo wairak tu ko sinni, un jo labbaki ko prohti, jo zeetaki tew schat leeta teefahs, ja ne wehl wairak dsihfees us to, beswainigi dsihwoht.

Zapeh; ne uspuhtees kahdas skunstes woi sinnafehanas deht, bet labbaki bihstees, ka schi atsihschana tew dohta.

Ja tew schkeet, ka tu dauds wairak leetu irr, ko tu ne sinni.

Lai tew prahts ne nessahs ar gudribu leelitees, bet labbaki pats parahdihf sawu negudribu. Ko tu gribbi zeltees pah; zittu kahdu zilweku? atrohnahs tak dauds wairak, kas pah; tew irr gudraki un kas rakkids wairak mahjiti.

Ja derrigi ko gribbi sinnaht un mahjitees, tad lai tew pa prahtam irr, ka zitti tew ne sinu un par ne ko ne turr.

4. Schis irr tas wissuaugstaks un wissuderrigaks padohms, few paschu pa-teesi atsiht un neewaht.

Sew paschu par ne ko ne turreht, un no zitteem laudim allasch labbi dohmaht un winnus augsti zeenihf, ta irr branga gudriba un taisnibas pilniba.

Ja tu arri skaidri redsehtu zittu zilweku grehkojam, woi kahdus noseegumus padarram, tad tew tomehr ne buhs dohmaht, ka tu effoht labbaks: jo tu ne sinni, zil ilgi eeksch labba warresi pastahweht.

Mehts wissi effam wahji, bet tu tomehr ne dohma, ka zits pah; tewi wahjaks buhtu. — o.

Sinna, zil naudas 19. Dezember-mehn. deenâ 1833 eeksch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. K.	Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. K.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 50	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 —	—	tabafa	— 90
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 80	—	fweefta	2 30
—	ausu	— 60	—	dseltes	— 65
—	sirau	1 30	—	linnu, frohna	2 20
—	rupju rudsu = miltu	1 40	—	brakka	1 90
—	bihdeletu rudsu = miltu	1 70	—	fannepu	1 —
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2 25	—	schfibtu appinu	2 —
—	meeschu = putrainu	1 50	—	neschfibtu jeb prezzes appinu	1 20
—	eefala	1 10	—	muzzu silku, eglu muzza	6 50
—	linnu = sehklas	3 —	—	lasdu muzza	6 75
—	fannepu = sehklas	1 10	—	smalkas fahls	4 —
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	2 50	—	rupjas baltas fahls	4 25
barrotu	wehrschtu galku, pa pohdu	1 —	—	wahti brandwihna, pussdegga	7 75
			—	blwdegga	10 25

Weenu subdraba rubli warreja dabuht par 361½ kapeifeem warra naudas.

Brihw drikkelt. No juhrmallas-gubbernementu augstas waldischanas pusses:
Dr. C. E. Napierky.